

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Број: 1565

Датум: 01.07.2015. године

АНАЛИЗА РАДА И КОРИШЋЕЊА ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ БРАНИЧЕВСКОГ ОКРУГА ЗА 2014. ГОДИНУ

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ НА НИВОУ ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ БРАНИЧЕВСКОГ ОКРУГА

1.1. Организациона структура

На територији Браничевског округа здравствена заштита становништва се обезбеђује на примарном нивоу организације здравствене службе, односно у домовима здравља, као и на секундарном нивоу, у општим болницама. Примарни ниво, односно први професионални ниво здравствене заштите подразумева заштиту првог контакта, место где се пружа медицинска заштита (дијагноза, лечење и рехабилитација), као и низ активности које се односе на унапређење и очувања здравља и спречавања обољења.

На територији Браничевског округа примарни ниво заштите у 2014. години обезбеђивали су самостални домови здравља: Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црниће, Петровац, Пожаревац и Огранак Костолац ДЗ Пожаревац.

1.2. Показатељи функционисања примарне здравствене заштите на територији Браничевског округа

Основни показатељи функционисања примарне здравствене заштите су: покривеност и обезбеђеност популације здравственом заштитом, коршћење примарне здравствене заштите, оптерећеност кадра у примарној здравственој заштити као и показатељи садржаја рада, квалитета и ефикасности.

1.2.1. Покривеност и обезбеђеност популације

Просечна удаљеност институција примарне здравствене заштите од корисника на територији Браничевског округа креће се око 10 км, док је проценат популације за коју је обезбеђена ПЗЗ одговара укупном броју становника за територију округа (према процени броја становника РЗС Србије на дан 30.06.2013. године, 179451 становника).

Од укупног броја уговорених радника на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу, на дан 31.12.2014. године, њих 78,44% су здравствени радници и сарадници а 21,56% су административни и технички радници, што није у складу са новим Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама, где је дефинисан удео немедицинских радника у примарној здравственој заштити до 15,0% (табела 1).

	<p align="center">РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913</p>	
--	---	--

Табела 1. Уговорени радници на примарном нивоу организације здравствене службе у Браничевском округу на дан 31.12.2014. године

Дом здравља	ВИСОКА СТРУЧНА СПРЕМА							Виша стручна спрема	Средња стручна спрема	Стом. сестра/техничар	Немед. радници	УКУПНО
	ЛЕКАРИ			Стомато.	Фарм./Биохем.	Здрав. сарад.	УКУПНО					
	Свега	Опште медицине	Спец.									
В. Градиште	25	10	15	4	0	0	29	6	46	5	23	109
Голубац	15	7	8	2	0	0	17	4	33	2	17	73
Жабари	15	9	6	2	2	0	19	1	32	2	21	75
Жагубица	19	10	9	2	0	1	22	9	47	3	23	104
Кучево	20	12	8	2	0	2	24	4	43	3	21	95
М. Црниће	10	10	0	3	0	0	13	1	30	3	14	61
Петровац	31	23	8	7	0	2	40	6	44	10	30	130
Пожаревац	97	46	51	22	0	8	127	33	216	32	100	508
Свега	232	127	105	44	2	13	291	64	491	60	249	1155

Од укупног броја здравствених радника и сарадника (906) који су запослени на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу, њих 32,12% су са високом стручном спремом а 67,88% са вишом и средњом стручном спремом (табела 1.).

1.2.2. Коришћење примарне здравствене заштите

Коришћење примарне здравствене заштите на територији Браничевског округа посматрано је кроз: број прегледа/посета на једног становника/корисника, стопу коришћења и процента од укупне популације која има бар једну посету ПЗЗ годишње.

Посматрајући рад и посете по службама у 2014. години, свих домова здравља Браничевског округа, анализа је показала да:

У оквиру *службе за здравствену заштиту предшколске деце* на нивоу Браничевског округа, у 2014. години, код лекара ван саветовалишта остварено је у просеку 7,9 посета на једно предшколско дете, а у саветовалишту је било 1,6 посета по једном детету док је код осталих медицинских радника било у просеку 2,9 посете по једном детету.

У *служби за здравствену заштиту школске деце* на нивоу Браничевског округа, у 2014. години било је у просеку 5,5 посета код лекара по једном школском детету и 0,8 посета код осталих медицинских радника.

У *служби за здравствену заштиту жена* на нивоу Браничевског округа, у 2014. години било је у просеку 0,35 посете код лекара ван саветовалишта и просечно 9,2 посета лекару у саветовалишту за труднице, док је просечан број посета осталим медицинским радницима био 0,26 посета на једну жену.

У *служби здравствене заштите одраслих* на нивоу Браничевског округа, у 2014. години реализовано је код лекара у просеку 4,5 посета по једном одраслом кориснику а код осталих медицинских радника 3,4 посете по једном кориснику.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
 Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
 Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
 E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
 Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

У служби здравствене заштите радника на нивоу Браничевског округа, у 2014. години остварено је код лекара у просеку 4 посете по једном запосленом/кориснику а код осталих медицинских радника 3,2 посете по једном запосленом/кориснику.

У служби стоматолошке здравствене заштите на нивоу Браничевског округа, у току 2014. године било је у просеку 0,49 посета стоматологу по једном становнику/кориснику, реализовано 0,10 пломбирања зуба по једном становнику и извађено је 0,06 зуба на једног корисника, док је протетских радова урађено 6,20 на 1000 одраслих становника.

Табела 2. Посете по службама остварене у оквиру домова здравља Браничевског округа 2014. године

Дом здравља	ПОСЕТЕ											УКУПНО
	зз предшколске деце		зз школске деце		зз жена		зз одраслих		зз радника		Стоматол. зз	
	код лекара	Остали мед. радници	код лекара	Остали мед. радници	код лекара	Остали мед. радници	код лекара	Остали мед. радници	код лекара	Остали мед. радници	Стоматол. ординација	
В. Градиште	9842	3752	12550	892	6876	1804	78880	99501	0	0	10379	224476
Голубац	3371	1251	4490	1676	3007	753	45350	18745	0	0	5535	84178
Жабари	4837	1236	5276	1095	1736	1117	46168	36810	0	0	1588	99863
Жагубица	4331	961	6633	1808	5436	174	54666	37731	0	0	4067	115807
Кучево	5660	584	11325	1391	4920	3277	69212	48144	0	0	5026	149539
М. Црниће	3200	1537	3662	404	2029	1375	50236	31703	0	0	7542	101688
Петровац	13162	5300	14956	2992	4240	3346	66021	21746	17396	7098	14432	170689
Пожаревац	48036	13239	57088	4880	21963	9046	149040	110583	101209	79775	37948	632807
СВЕГА	92439	27860	115980	15138	50207	20892	559573	404963	118605	86873	86517	1579047

Стопа коришћења примарне здравствене заштите, посматрана је као збир свих посета службама примарне здравствене заштите (посете лекару, саветовалишту, осталим медицинским радницима и стоматолошкој служби) (табела 2.), у односу на укупан број становника. На основу такве анализе показало се да је на територији Браничевског округа сваки становник у 2014. години имао 8,9 посета службама примарне здравствене заштите на годишњем нивоу.

Процент од укупне популације која има бар једну посету примарној здравственој заштити посматран је као однос између укупног броја свих првих посета (збир куративних и превентивних прегледа) и броја становника. На основу таквог израчунавања показало се да у Браничевском округу у 2014. години посматрани показатељ износи $(398277 / 177217 * 100) 224,7\%$.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

1.2.3. Оптерећеност кадра у примарној здравственој заштити

Оптерећеност кадра у примарној здравственој заштити на територији Браничевског округа анализиран је кроз укупан број посета по једном лекару, као и броја становника по једном лекару у примарној здравственој заштити.

Оптерећеност медицинских радника свих домова здравља Браничевског округа по службама у 2014. години приказана је у табели 3.

Табела 3. Оптерећеност медицинских радника примарне здравствене заштите по службама на територији Браничевског округа у 2014.години

Редни број	СЛУЖБА	Посматрани период	Просечан број посета код лекара*	% од дефинисаних мера извршења	Просечан број посета код осталих мед.радника
1.	Здрав. заштита предшколске деце	годишње	4740,5	75,25 (6300)	928,7
		дневно	22,6		4,4
		у једном сату	3,2		0,6
2.	Здрав. заштита школске деце	годишње	4548,2	72,19 (6300)	388,2
		дневно	21,7		1,8
		у једном сату	3,1		0,3
3.	Здрав. заштита жена	годишње	3347,1	53,13 (6300)	746,1
		дневно	15,9		3,6
		у једном сату	2,3		0,5
4.	Здрав. заштита одраслих	годишње	6358,8	86,51 (7350)	2024,8
		дневно	30,3		9,6
		у једном сату	4,3		1,4
5.	Здрав. заштита радника	годишње	7907,0	107,58 (7350)	2020,3
		дневно	37,7		9,6
		у једном сату	5,4		1,4
6.	Стоматолошка здравствена заштита	годишње	2110,2	85,78 (2460)	
		дневно	10,1		
		у једном сату	1,4		

* Просечан број посета код лекара односи се на посете код лекара укупно, односно збир куративних и превентивних прегледа.

Према приказаним подацима може се рећи да је оптерећеност здравствених радника на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу, пре свега лекара била највећа, као и претходне године, у служби здравствене заштите радника са 7907 прегледа годишње, односно 37,7 прегледа дневно или 5,4 прегледа у једном сату. Највећа оптерећеност осталих медицинских радника посматраног округа била је у службама здравствене заштите одраслих и здравствене заштите

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

радника са по 2024 посета годишње, односно 9,6 посета дневно или 1,4 посете у једном сату.

Према Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе („Службени гласник РС” број 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012 и 22/2013), којим су дефинисане мере извршења у примарној здравственој делатности, подаци из Табеле 3. показију да су извршења лекара примарне здравствене заштите на територији Браничевског округа на годишњем нивоу, у већини служби нешто нижа, док је у неким службама нешто виша од дефинисаних норми (табела 3.).

Број становника по једном лекару у примарној здравственој заштити посматран је као однос укупног броја становника и броја лекара запослених на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу. На основу тако урађене анализе показало се да у Браничевском округу у просеку на једног лекара запосленог у примарној здравственој заштити долази око 764 становника ($177217 / 232 = 763,9$).

1.2.4. Рад службе лабораторијске дијагностике и хитне медицинске помоћи

У оквиру службе лабораторијске дијагностике домова здравља Браничевског округа који су рад поменуте службе приказали на нивоу ПЗЗ (ДЗ Велико Градиште, ДЗ Голубац, ДЗ Жабари, ДЗ Жагубица, ДЗ Кучево, ДЗ Мало Црниће, ДЗ Пожаревац и Огранак Костолац ДЗ Пожаревац), у 2014. години посматран је укупан број остварених услуга.

Према годишњем извештају о извршењу Плана рада за 2014. годину, службе лабораторијске дијагностике на нивоу примарне здравствене заштите Браничевског округа, укупан број остварених услуга износио је 1.047.964 (Заједничке опште лабораторијске услуге 159107, Опште хематолошке анализе крви 147222, Хематолошке анализе коагулације у крви, односно плазми 37135, Биохемијске анализе у крви 9717, Биохемијске анализе у серуму 506388, Биохемијске анализе у урину 185929, Биохемијске анализе у фецесу 2344 и Микробиолошке анализе у области паразитологије 122), што представља успешно укупно извршење у односу на планиране вредности (108,6%).

Услуге лабораторијске дијагностике за амбулантне пацијенте ДЗ Петровац су приказане у табели која се односи на ниво секундарне здравствене заштите, заједно са услугама за стационарне пацијенте, јер је ова служба организационо смештена на секундарни ниво.

Остварени обим услуга по осигураном лицу (коришћење) на нивоу округа, без ДЗ Петровац, код лабораторијских услуга износи 6,5 услуга.

У 2014. години на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу, услуге лабораторије користило је укупно 109301 осигураника, што је за 16,3% више у односу на претходну годину.

У оквиру служби хитне медицинске помоћи на територији Браничевског округа у 2014. години, реализовано је укупно 100926 услуга, од којих су 47107 прегледи лекара (на терену 6973, први прегледи деце ради лечења 8255 и први прегледи одраслих ради лечења 31879) и 53819 дијагностичко терапијских услуга.

У поређењу са претходном годином, у оквиру посматране службе, укупан број остварених лекарских прегледа је мањи за 3,6%; а дијагностичко терапијских услуга за 6,5%.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

На територији Браничевског округа у 2014. години, у оквиру санитетског превоза пређено је укупно 714233 километара (без медицинске пратње 480084 км и са медицинском пратњом 234149 км), што је у поређењу са претходном годином више за 8,4%.

ЗАКЉУЧАК

1. Од укупног броја уговорених радника на нивоу примарне здравствене заштите у Браничевском округу, на дан 31.12.2014. године, било је 78,44% здравствених радника и сарадника а 21,56% административних и техничких радника, што није у складу са Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама, којим је дефинисан удео немедицинских радника у примарној здравственој заштити до 15,0%.

2. У Браничевском округу на једног лекара примарне здравствене заштите долази око 764 становника.

3. У току 2014. године у просеку, сваки становник Браничевског округа имао је око 9 посета службама примарне здравствене заштите. Процент лица, од укупне популације, који су имали бар једну посету примарној здравственој заштити у 2014. години за Браничевски округ износи 224,7%.

4. Највећа оптерећеност здравствених радника на нивоу примарне здравствене заштите у 2014 години, за Браничевски округ, како лекара тако и осталих медицинских радника била је у служби здравствене заштите радника и здравствене заштите одраслог становништва.

5. На основу броја извршених лабораторијских услуга, остварени обим услуга по осигураном лицу (коришћење) за ниво Браничевског округа, без ДЗ Петровац, у 2014. години, износи 6,5 лабораторијских услуга.

6. На основу броја првих прегледа остварених у служби хитне медицинске помоћи на нивоу Браничевског округа у 2014. години ($47107/177217 \cdot 1000 = 265,8$), може се рећи да је услуге хитне медицинске помоћи користило око 266 лица на 1000 становника.

Аналізу сачинила:
др Цвија Стојановић
специјалиста социјалне
медицине

Центар за промоцију здравља,
анализу, планирање,
организацију
здравствене
заштите, информатику
и биостатистику у здравству

Помоћник директора
Прим. др Сузана Петровић

Завод за јавно здравље
Пожаревац
В.Д. Директор
др Ана Јовановић